T.C.

DANIŞTAY

12. DAİRE

E. 2012/5705

K. 2013/4199

T. 21.5.2013

Aynı sebepten ötürü iki farklı disiplin soruşturması hakkında verilen kararlara ilişkin davalar arasında bağlantı olur mu?

ÖZET : Dava; Adana İli, Feke İlçesi, Feke Paşalı Yatılı İlköğretim Okulunda Teknisyen ve Muayene ve Teslim Alma Komisyonu üyesi olarak görev yapan davacının, hakkında yapılan soruşturma neticesinde "gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek" fiilini işlediği gerekçesiyle bir yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziyesine ilişkin Adana İl Disiplin Kurulu kararının iptali istemine ilişkindir. Aynı soruşturma kapsamında disiplin cezası verilmiş olsa bile, her bir kişinin suça konu olaydaki kusurunun ve sorumluluğunun farklı olması nedeniyle, uyuşmazlıkların çözümünde, herkes için ayrı ayrı değerlendirme yapılması gerekeceğinden, aynı soruşturma kapsamında ceza alan iki kişinin açmış olduğu davaların, aynı maddi veya hukuki sebepten kaynaklanmış olduğundan söz edilemeyeceği gibi, bu davaların biri hakkında verilecek kararın, diğerinin sonucunu etkileyecek nitelikte de olmadığı açıktır. Uyuşmazlık konusu olayda; davacı ile birlikte aynı soruşturma kapsamında ceza alan bir başka kişinin açmış olduğu dava ile davacı tarafından açılan davanın, farklı mahkemelerde görülerek karara bağlanmış olması, kanun yararına bozma sebebi olarak görülmemiştir.

İstemin Özeti : Adana 2. İdare Mahkemesi'nce verilen 08.01.2009 gün ve E:2008/849, K:2009/6 sayılı kararın, Danıştay Başsavcılığı tarafından 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca kanun yararına bozulması istenilmektedir.

Danıştay Başsavcısı : Turgut Candan

Düşüncesi : Adana İli, Feke İlçesi, Feke Paşalı Yatılı İlköğretim Okulunda Teknisyen ve Muayene ve Teslim Alma Komisyonu üyesi olarak görev yapan davacının, hakkında yapılan soruşturma neticesinde "gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek" fiilini işlediği gerekçesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125' inci maddesinin "kademe ilerlemesinin durdurulması" cezasını gerektiren fiil ve halleri açıklayan "D" fıkrasının "f" bendi uyarınca bir yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin Adana İl Disiplin Kurulu'nun 1.4.2008 tarih ve 2008/9 sayılı kararının iptali istemiyle açtığı davada; davacının üstüne atılı suçu işlemiş olduğundan fiiline uygundisiplin cezasıyla cezalandırılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle reddeden, Adana İkinci İdare Mahkemesinin kesinleşen 8.1.2009 gün ve E:2008/849, K:2009/6 sayılı kararının; davacı ile aynı Muayene ve Teslim Alma Komisyonunda görev yapan diğer üyeler hakkında verilen disiplin cezalarının Adana Birinci İdare Mahkemesince iptal edildiği, sadece davacının cezalandırılması sonucunu yaratacak bu durumun hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek kanun yararına bozulmasının istenilmesi üzerine konu incelendi;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kanun Yararına Bozma" başlıklı 51'inci maddesinde: bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştay'ca ilk derece mahkemesi olarak verilip, temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına bozulacağı; bu bozma kararının, daha önce kesinleşmiş olan Mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Bağlantılı davalar" başlıklı 38 inci maddesinde;

1- Aynı maddi veya hukuki sebepten doğan ya da biri hakkında verilecek hüküm, diğerini etkileyecek nitelikte olan davalar bağlantılı davalardır.

2- İdare Mahkemesi, vergi mahkemesi veya Danıştaya veya birden fazla idare veya vergi mahkemelerine açılmış bulunan davalarda bağlantının varlığına taraflardan birinin isteği üzerine veya doğrudan doğruya mahkemece karar verilir.

3-Bağlantılı davalardan birinin Danıştay'da bulunması halinde dava dosyası Danıştay'a gönderilir.

4- Bağlantılı davalar değişik bölge idare mahkemesinin yargı çevrelerindeki Mahkemelerde bulunduğu takdirde dosyalar Danıştay'a gönderilir.

5- Bağlantılı davalar aynı bölge idare mahkemesinin yargı çerçevesindeki mahkemelerde bulunduğu takdirde dosyalar o yer bölge idare mahkemesine gönderilir, kuralına yer verilmiş, aynı Kanunun 40'ıncı maddesinde de bağlantının Bölge İdare Mahkemesince incelenme kuralları açıklanmıştır.

Dava dosyası ile Adana Birinci İdare Mahkemesinin E:2008/837 sayılı dosyanın incelenmesinden; Adana İli, Feke İlçesi, Feke Paşalı Yatılı İlköğretim Okulunda görev yapan ve Muayene ve Teslim Alma Komisyon üyeleri olarak 22.11.2006 ile 18.12.2006 tarihli Muayene ve Teslim Alma tutanaklarını düzenleyen B. U. ile M. G.'in haklarında yapılan soruşturma sonucunda, Adana İl Disiplin Kurulunca bu görevlerini yaparken "gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek" fiilini işledikleri gerekçesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125' inci maddesinin "kademe ilerlemesinin durdurulması" cezasını gerektiren fiil ve halleri açıklayan "D" fıkrasının "f" bendi uyarınca bir yıl kademe ilerlemesi cezası verildiği; bu cezalara karşı, B. U. tarafından Adana ikinci İdare Mahkemesinde, açılan davanın Mahkemenin 8.1.2009 gün ve E:2008/849, K:2009/6 sayılı kararıyla reddedildiği; M. G.'in Adana birinci İdare Mahkemesine açtığı davanın ise, Mahkemenin 19.3.2009 gün ve E:2008/837, K:2009/405 sayılı kararı ile dava konusu disiplin cezasının iptal edildiği anlaşılmaktadır.

Olayda, açıklanan disiplin cezalarına ilişkin davaların aynı maddi ve hukuki sebepten doğmuş bulunmasına karşın, yukarıda sözü edilen 38'inci maddede belirtilen yöntem izlenmeksizin davalılardan her birinde farklı mahkemelerde, birbirine aykırı kararlarla sonuçlandırılması, yürürlükteki usul hükümlerine ve hukuka aykırılık oluşturmaktadır.

Açıklanan nedenle, Adana ikinci İdare Mahkemesinin niteliği bakımından, yürürlükteki usul hukukuna aykırı bir sonuç ifade eden 8.1.2009 gün ve E:2008/849, K:2009/6 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51'inci maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Danıştay Tetkik Hakimi: Oğuz Özkarslı

Düşüncesi: 2577 sayılı İdariYargılama Usulü Kanunu'nun "Kanun yararına bozma" başlıklı 51'inci maddesinde, temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin kanun yararına bozulabileceğine işaret edilmiştir. Disiplin hukukunda, aynı soruşturma kapsamında disiplin cezası verilmiş olsa bile, her bir kişinin suça konu olaydaki kusurunun ve sorumluluğunun farklı olması nedeniyle, uyuşmazlıkların çözümünde, herkes için ayrı ayrı değerlendirme yapılması gerekmektedir. Kaldı ki,aynı soruşturma kapsamında ceza alan iki kişinin açmış olduğu davaların, biri hakkında verilecek kararın, diğerinin sonucunu etkileyecek nitelikte de olmadığı açıktır.

Dolayısıyla, davacı ile birlikte aynı soruşturma kapsamında ceza alan bir başka kişinin açmış olduğu dava ile davacı tarafından açılan davanın, farklı mahkemelerde görülerek karara bağlanmış olması, kanun yararına bozma sebebi olarak görülmediğinden, kanun yararına temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm verenDanıştayOnikinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

KARAR : Dava; Adana İli, Feke İlçesi, Feke Paşalı Yatılı İlköğretim Okulunda Teknisyen ve Muayene ve Teslim Alma Komisyonu üyesi olarak görev yapan davacının, hakkında yapılansoruşturma neticesinde "gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek" fiilini işlediği gerekçesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/D-f maddesi uyarınca bir yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziyesine ilişkin Adana İl Disiplin Kurulunun 01.04.2008 tarih ve 2008/9 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Adana 2. İdare Mahkemesi'nce verilen 8.1.2009 gün ve E:2008/849, K:2009/6 sayılı kararla; davacının soruşturma sürecinde verdiği, giyim eşyalarından bir kısmı eksik geldiği halde tam gelmiş gibi teslim aldıkları yönündeki ifadesi de dikkate alındığında, üzerine atılı fiili işlediği yapılan soruşturma sonucu sübuta eren

davacının, işlemiş olduğu fiille uygun disiplin cezası ile tecziyesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine hükmedilmiştir.

Danıştay Başsavcısı, davacı ile birlikte aynı komisyonda görev yapan ve aynı ceza ile cezalandırılan başka bir kişinin de anılan cezaya karşı dava açtığı, disiplin cezalarına ilişkin davaların aynı maddi ve hukuki sebepten doğmuş bulunmasına karşın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 38. maddesinde belirtilen yöntem izlenmeksizin davalardan herbirininfarklı mahkemelerde, birbirine aykırı kararlarla sonuçlandırılmasının, yürürlükteki usul hükümlerine ve hukuka aykırı olduğunu belirterek anılan kararın kanun yararına bozulmasını istemektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Bağlantılı davalar" başlıklı 38. maddesinde; "Aynı maddi veya hukuki sebepten doğan ya da biri hakkında verilecek hüküm, diğerini etkileyecek nitelikte olan davalar bağlantılı davalardır. İdare Mahkemesi, vergi mahkemesi veya Danıştaya veya birden fazla idare veya vergi mahkemelerine açılmış bulunan davalarda bağlantının varlığına taraflardan birinin isteği üzerine veya doğrudan doğruya mahkemece karar verilir." düzenlemesi yer almıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kanun Yararına Bozma" başlıklı 51. maddesinde; bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştay'ca ilk derece mahkemesi olarak verilip, temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, bu temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde kanun yararına bozulacağı; bu bozma kararının, daha önce kesinleşmiş olan Mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

Anılan madde ile, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda, tarafların iradeleriyle başvurabilecekleri kanun yolları dışında Danıştay Başsavcılığı tarafından başvurulabilecek "kanun yararına temyiz" olarak nitelenen kanun yolunun kabul ediliş amacı; yürürlükteki hukukun ülke düzeyinde birlik içinde uygulanmasını sağlamaktır. Ancak, idare veya vergi mahkemeleri ile Bölge İdare Mahkemesi kararlarının kanun yararına temyizinin istenebilmesi için, bu kararların niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade etmesi, diğer bir deyimle nihai hükmün tartışmasının yapılmasını gerektirecek nitelikte bir hukuka aykırılık bulunması gerekmektedir.

Dava dosyası ve eklerinin incelenmesinden; Adana İli, Feke İlçesi, Feke Paşalı Yatılı İlköğretim Okulunda görev yapan ve Muayene ve Teslim Alma Komisyon üyeleri olarak 22.11.2006 ile 18.12.2006 tarihli Muayene ve Teslim Alma tutanaklarını düzenleyen davacı ile aynı komisyonda görev yapan M. G.'in haklarında yapılan soruşturma sonucunda, Adana İl Disiplin Kurulunca bu görevlerini yaparken "gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek" fiilini işledikleri gerekçesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin "kademe ilerlemesinin durdurulması" cezasını gerektiren fiil ve halleri açıklayan "D" fıkrasının "f" bendi uyarınca bir yıl kademe ilerlemesi cezası ile cezalandırıldıkları; bu cezalara karşı, davacı tarafından Adana ikinci İdare Mahkemesinde açılan davanın Mahkemenin 8.1.2009 gün ve E:2008/849, K:2009/6 sayılı kararıyla reddedildiği; M. G.'in Adana Birinci İdare Mahkemesine açtığı davada ise, Mahkemenin 19.3.2009 gün ve E:2008/837, K:2009/405 sayılı kararı ile dava konusu cezanın iptal edildiği ve bu kararların temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

İki veya daha fazla dava arasında bağlantının varlığından söz edebilmek için bunların aynı maddi veya hukuki sebepten kaynaklanmış olması yanında bu davaların biri hakkında verilecek kararın, diğerinin veya diğerlerinin sonucunu etkileyecek nitelikte bulunması gerekmektedir. Sadece davanın aynı soruşturma kapsamında verilen disiplin cezalarına karşı açılmış olması davalar arasında bağlantı bulunduğu sonucunu doğurmamaktadır. Bunun yanında davaların sonuçlarının birbirini etkilemesi hususu, bağlantılı davaların temelini teşkil etmektedir. Aksi uygulama idare mahkemelerinin kuruluş amacına ve Anayasal bir ilke olan tabii hakim ilkesine de aykırı düşecektir.

Aynı soruşturma kapsamında disiplin cezası verilmiş olsa bile, her bir kişinin suça konu olaydaki kusurunun ve sorumluluğunun farklı olması nedeniyle, uyuşmazlıkların çözümünde, herkes için ayrı ayrı değerlendirme yapılması gerekeceğinden, aynı soruşturma kapsamında ceza alan iki kişinin açmış olduğu davaların, aynı

maddi veya hukuki sebepten kaynaklanmış olduğundan söz edilemeyeceği gibi, bu davaların biri hakkında verilecek kararın, diğerinin sonucunu etkileyecek nitelikte de olmadığı açıktır.

Uyuşmazlık konusu olayda; davacı ile birlikte aynı soruşturma kapsamında ceza alan bir başka kişinin açmış olduğu dava ile davacı tarafından açılan davanın, farklı mahkemelerde görülerek karara bağlanmış olması, kanun yararına bozma sebebi olarak görülmemiştir.

SONUÇ : Açıklanan nedenle, Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin reddine; kararın bir örneğinin Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine, 21.05.2013 gününde oybirliği ile karar verildi.

T.C.

DANIŞTAY

6. DAİRE

E. 1998/1040

K. 1998/1622

T. 18.3.1998

Bir düzenleyici işleme karşı açılan dava ile bu işleme dayanarak yapılmış bir işleme karşı açılan davanın birleştirilip birleştirilemeyeceği hakkında

ÖZET : Genel nitelikteki düzenleyici işlemlere karşı dava açılmış olması, bu işlemlere dayanılarak tesis edilen sübjektif nitelikli tüm işlemlerden doğan uyuşmazlıklara ilişkin davalar ile düzenleyici işleme karşı açılan davalar arasında 2577 sayılı kanununun 38. Ve 39. Maddelerinde belirtilen anlamda bağlantı olduğunun kabulünü gerektirmez.

İstemin Özeti : ... Mevkii; ... pafta. ... sayılı parselin önündeki 4387, 22 m2'lik alanın 10 yıl süre ile ... A.Ş.'ne kiralanmasına ilişkin 17.5.1997 günlü, 228 sayılı işlemin iptali istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakimi Elif Emel Çelik'in raporu ile dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dosyanın incelenmesinden, davanın, ... Mevkii, ... pafta, ... sayılı parsel önündeki alanın 10 yıl süreyle ... A.Ş.'ne kiralanmasına ilişkin 17.5.1997 günlü, 228 sayılı işlemin iptali istemiyle açıldığı ve bu dava ile anılan yerin gemi sokum bölgesi olarak ayrılmasına ilişkin 1/1000 ölçekli imar planının iptali istemiyle Danıştay 6. dairesinin E.1997/2278 sayılı dava dosyası arasında bağlantı bulunduğu kabul edilerek dava dosyasının Danıştay Altıncı Dairesine gönderildiği anlaşılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 38. maddesinde, idare mahkemesi, vergi mahkemesi veya Danıştay'a veya birden fazla idare veya vergi mahkemelerine açılmış bulunan davalarda bağlantının varlığına taraflardan birinin isteği üzerine veya doğrudan doğruya mahkemece karar verileceği, bağlantılı davalardan birinin Danıştay'da bulunması halinde dava dosyasının Danıştay'a gönderileceği hükme bağlanmış, aynı yasanın 39. maddesinin 2/a bendinde Danıştay'ın dava konusu uyuşmazlığı incelemeye yetkili dairesinin bağlantının bulunduğuna karar vermesi halinde davalardan birinin Danıştay'da açılmış ve çözümlenmesi Danıştay'ın görevine dahil bir uyuşmazlıkla ilgili ise davaların tümünün Danıştay'da birleştirilerek görüleceği, 2/c bendinde ise Danıştay'ca verilen karar bağlantının bulunmadığı yolunda ise dosyaların ilgili mahkemelere geri gönderileceği belirtilmiş bulunmaktadır.

İdari Yargılama Usulünde idari yargı yerlerine açılan birden fazla dava arasında bağlantıdan söz edilebilmesi için davaların tamamının aynı idari yargı yerinin yani yalnızca idare mahkemelerinin veya vergi mahkemelerinin, bu mahkemelerle birlikte ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay'ın görevine girmeleri koşulu yanında, davaların biri veya birkaçının sonucunun bir diğer davada yargı yerince yapılacak saptama ve değerlendirmelerle verilecek kararlara bağlı bulunması, diğer bir anlatımla davalara konu idari işlemlerin maddi ve hukuki sebeplerinde birlik veya davaların birine konu idari işlemin diğer davalara konu idari işlemlerin

sebebi olması ve davaların tümünün yargılamanın aynı aşamasında bulunması da gerekmektedir. Aralarında tanımlanan anlamda ilişki bulunmayan davalar üzerinde bağlantıdan söz edilmeyeceği gibi aralarında bu anlamda ilişki bulunan davalardan birinin yargılamanın ilk aşamasını geçirmiş bulunması halinde de davalar arasında bağlantının varlığından söz edilemez.

Olayda düzenleyici işlem olan imar planına karşı Danıştay'da dava açılmış olması nedeniyle taşınmazın 10 yıl süreyle ... A.Ş.'ne kiralanmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle idare mahkemesinde açılan davaya ait dosyanın Danıştay'da açılan dava ile bağlantılı olduğu kabul edilerek dairemize gönderildiği anlaşılmakta ise de:

Genel nitelikteki düzenleyici işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların varlığı, bu işlemlere dayanılarak tesis edilen sübjektif nitelikli tüm işlemlerden doğan uyuşmazlıklara ilişkin davaların çözümünde görev itibariyle yukarıda belirtilen nitelikteki davalarda 2577 sayılı Kanunun 38.ve 39. maddelerinde belirtilen anlamda bağlantı olduğunun kabulünü gerektirmez.

Dava konusu işlemin diğer unsurları yönünden de yasalara uygunluğunun incelenmesi gerekmektedir. Bu nedenle, bu tür davaların çözümü de idare mahkemesine ait olacaktır.

Öte yandan bağlantı kararının sonucu olarak yargılama usulü de değişikliğe uğrayacağından ve mahkemece karar verilmesi halinde bu kararın temyiz usulü 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kânunun 48.ve 49. maddeleri ne göre farklı olacağından doğal hakim ilkesi uyarınca sözü edilen işlemlere karşı açılan davaların idare mahkemesinde çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle İzmir 3.İdare Mahkemesinin 20.11.1997 günlü, E:1997/561, K:1997/1165 sayılı bağlantı kararını içeren dava dosyasının 2577 sayılı Yasanın 39. maddesinin 2/c bendi uyarınca mahkemeye geri gönderilmesine 18.3.1998 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

DANIŞTAY

6. DAİRE

E. 1996/3315

K. 1997/2435

T. 22.5.1997

İmar Planıyla İlişkili İnşaatın Durdurulması ve Ruhsatın İptali Davalarının Birlikte Görülememesi

ÖZET : Düzenleyici işlem olan imar planına karşı danıştay`da dava açılmış olsa da, söz konusu imar planının uygulanmasına yönelik inşaatın durdurulması ve ruhsatın iptaline ilişkin işlemlerin iptali istemini idare mahkemesi imar planı açısından ve imar mevzuatında yer alan diğer unsurlar yönünden de incelemesi gerektiğinden bu iki dava birlikte görülemez.

Davanın Özeti: ... İli, 35 pafta, 119 ada, 20 parsel sayılı taşınmazın üzerindeki inşaatın durdurulmasına ilişkin 29.5.1991 günlü, 332 sayılı belediye meclisi kararı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı`nın re`sen yaptığı imar planı değişikliğinin onanmasına ilişkin 19.6.1991 günlü belediye meclisi kararının ve inşaat ruhsatının iptaline yönelik 5.7.1991 günlü, 2225 sayılı belediye başkanlığı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Türk milleti adına karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakimi Bülent Seyitdanlıoğlu`nun raporu ile dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü: Dosyanın ve dairemizin E:1996/3314 esasına kayıtlı dosyanın incelenmesinden, davanın davacılara ait inşaatın durdurulmasına ilişkin 29.5.1991 günlü, 332 sayılı belediye meclisi kararı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı`nca re`sen yapılan imar planı değişikliğinin onanmasına ilişkin 19.6.1991 günlü, 58 sayılı belediye meclisi kararının ve inşaat ruhsatının iptaline ilişkin 5.7.1991 günlü, 2225 sayılı işlemin iptali istemiyle açıldığı ve idare mahkemesince dava konusu işlemlerin dayanağı olan 1/1000 ölçekli imar planının iptali istemiyle açılan davanın görev yönünden reddine karar verilerek dosyanın Danıştay`a gönderildiği ve bu davanın karara bağlanmasının söz konusu davanın sonucuna bağlı olması nedeniyle bu davalar arasında bağlantı bulunduğu kabul edilerek dava dosyasının Danıştay Altıncı Dairesine gönderildiği anlaşılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu`nun 38. maddesinde, idare mahkemesi, vergi mahkemesi veya Danıştay`a veya birden fazla idare veya vergi mahkemelerine açılmış bulunan davalarda bağlantının varlığına taraflardan birinin isteği üzerine veya doğrudan doğruya mahkemece karar verileceği, bağlantılı davalardan birinin Danıştay`da bulunması halinde dava dosyasının Danıştay`a gönderileceği hükme bağlanmış, aynı Yasanın 39. maddesinin 2/a bendinde Danıştay`ın dava konusu uyuşmazlığı incelemeye yetkili dairesinin bağlantının bulunduğuna karar vermesi halinde davalardan birinin Danıştay`da açılmış ve çözümlenmesi Danıştay`ın görevine dahil bir uyuşmazlıkla ilgili ise davaların tümünün Danıştay`da birleştirilerek görüleceği, 2/c bendinde ise Danıştay`ca verilen karar bağlantının bulunmadığı yolunda ise dosyaların ilgili mahkemelere geri gönderileceği belirtilmiş bulunmaktadır.

İdari Yargılama Usulünde, idari yargı yerlerine açılan birden fazla dava arasında bağlantıdan söz edilebilmesi için davaların tamamının aynı idari yargı yerinin yani yalnızca idare mahkemelerinin veya vergi mahkemelerinin, bu mahkemelerle birlikte ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay`ın görevine girmeleri koşulu yanında, davaların biri veya birkaçının sonucunun bir diğer davada yargı yerince yapılacak saptama ve değerlendirmelerle verilecek kararlara bağlı bulunması, diğer bir anlatımla davalara konu idari işlemlerin maddi ve hukuki sebeplerinde birlik veya davaların birine konu idari işlemin diğer davalara konu idari işlemlerin sebebi olması ve davaların tümünün yargılamanın aynı aşamasında bulunması da gerekmektedir. Aralarında tanımlanan anlamda ilişki bulunmayan davalar üzerinde bağlantıdan söz edilmeyeceği gibi aralarında bu anlamda ilişki bulunan davalardan birinin yargılamanın ilk aşamasını geçirmiş bulunması halinde de davalar arasında bağlantının varlığından söz edilemez.

Davacılar tarafından açılan dava sonucunda 1/1000 ölçekli imar planı dairemizin E:1993/3314, K:1997/2434 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Olayda düzenleyici işlem olan imar planına karşı Danıştay`da dava açılmış olması nedeniyle bu düzenleyici işlemin uygulanmasına yönelik inşaatın durdurulmasına ve ruhsatının iptaline yönelik işlemlerin iptali istemiyle idare mahkemesinde açılan davaya ait dosyanın Danıştay`da açılan dava ile bağlantılı olduğu kabul edilerek dairemize gönderildiği anlaşılmakta ise de;

Genel nitelikteki düzenleyici işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların varlığı, bu işlemlere dayanılarak tesis edilen subjektif nitelikli tüm işlemlerden doğan uyuşmazlıklara ilişkin davaların çözümünde görev itibariyle yukarıda belirtilen nitelikteki davalarda 2577 sayılı Kanunun 38. ve 39. maddelerinde belirtilen anlamda bağlantı olduğunun kabulünü gerektirmez.

İdare mahkemesinin inşaatın durdurulması ve ruhsatının iptaline ilişkin işlemlerin iptali istemini imar planı açısından ve imar mevzuatında yer alan diğer unsurlar yönünden de inceleyip araştırması gerekmektedir. Bu nedenle bu tür davaların çözümü de idare mahkemesine ait olacaktır.

Öte yandan bağlantı kararının sonucu olarak yargılama usulü de değişikliğe uğrayacağından ve mahkemece karar verilmesi halinde bu kararın temyiz usulü 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu`nun 48. ve 49. maddelerine göre farklı olacağından doğal hakim ilkesi uyarınca sözü edilen işlemlere karşı açılan davaların idare mahkemesinde çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle Edirne 2. İdare Mahkemesinin 9.5.1996 günlü, E:1996/7, K:1996/266 sayılı bağlantı kararını içeren dava dosyasının 2577 sayılı Yasanın 39. maddesinin 2/c bendi uyarınca mahkemeye geri gönderilmesine, 22.5.1997 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

DANIŞTAY

5. DAİRE

E. 1994/6416

K. 1997/210

T. 30.1.1997

Ayrı Bölge İdare Mahkemelerinin Yargı Çevresinde Açılan Davalarda Yetkili Mahkemenin Danıştay Dairesince Gösterileceği hakkında

ÖZET : Ayrı bölge idare mahkemelerin yargı çevresinde açılan davalarda bağlantının varlığına karar vermeye ve yetkili mahkemeyi belirlemeye Danıştay yetkilidir.

İsteğin Özeti: Adana 1. İdare Mahkemesinin 4.2.1994 günlü, E: 1993/671, K: 1994/53 sayılı kararının dilekçede yazılı nedenlerle temyizen incelenerek bozulması isteminden ibarettir.

Davalı İdarelerin Savunmalarının Özeti: Temyizi istenen kararın usul ve kanuna uygun olduğu, bu nedenle istemin reddi gerekeceği yolundadır.

Danıştay Tetkik Hakimi M.Y.`nin Düşüncesi: İdare mahkemesince verilen karar ve dayandığı gerekçe hukuk ve usule uygun olup, bozulmasını gerektirecek bir neden de bulunmadığından, anılan kararın onanması gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı S.A.`nın Düşüncesi: Davacı, Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü ... Müessesesi müdür yardımcılığından ... Müessesesi emrine uzman-danışman olarak atanmasına ilişkin işlemin iptali isteğiyle dava açmasından sonra 16.7.1992 günlü işlemle re`sen emekliye sevkedilmiş, bu işlemin yürütülmesinin durdurulması ve daha sonra iptali yolundaki idare mahkemesi kararı üzerine, eski görev yerindeki kadronun dolu olduğu gerekçesiyle ... Müessesesinde uzman-danışman olarak göreve başlatılmış bu işlemin iptali isteğiyle incelemekte olduğumuz davayı açmış, yargı kararının uygulanarak ... Müessesesi Müdür Yardımcılığı görevine başlatılması, karar uygulanmıyor ise, uzman-danışman kadrosuyla İskenderun`da istihdamını istemesi üzerine, 9.6.1993 günlü onayla ... Müessesesi uzman-danışman kadrosuna atanmıştır.

İdare mahkemesi, davacının isteği ile ... Müessesesi emrine atandığı gerekçesiyle davanın konusu kalmadığı için karar verilmesine yer olmadığına karar vermiş olup, davacı, bu kararın temyizi isteğinde bulunmaktadır.

Davacının, 5.5.1993 tarihinde idareye verdiği dilekçede, asıl isteği yargı kararı uygulanarak ... Müessesesi Müdür Yardımcılığı görevine başlatılmasıdır. Bu kararın uygulamasından kaçınılması halinde ... Müessesesi uzman-danışman kadrosuna atanmasını istemesi, adı geçenin mahkeme kararının sonuçlarından yaarlanmaktan vazgeçtiği sonucunu doğurmaz. Anayasa`nın 138 inci maddesine göre idare, yargı kararının gereğine göre işlem yapmak zorundadır. Yargı kararının gereğini yerine getirmeyen idareden, durumuna uygun olabilecek bir başka görev talep etmesi, kişinin yargı kararı ile elde etmiş olduğu sonuçtan vazgeçtiği anlamını taşımaz. Öte yandan, davacı hakkında verilen iptal kararının yerine getirilmemesinin gerekçesi olarak öne sürülen, ... Müessesesi Müdür Yardımcılığı kadrosunun dolu olduğu yolundaki davalı idare gerekçesine de itibar etmeye olanak yoktur. Davacının ... Müessesesi Müdür Yardımcılığından alınmasına ilişkin işlem iptal edilmiş olmakla, yerine yapılan atamanın hukuka aykırı olduğu, hukuken davacı tarafından işgal ettiği kabul edilmesi gereken bir kadro olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle, işin esası hakkında karar verilmek üzere idare mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Türk milleti adına hüküm veren Danıştay Beşinci Dairesince işin gereği düşünüldü: Davacı, ... Madenleri Müessesesi emrinde Müessese Müdür Yardımcısı olarak görev yapmakta iken ... Demir Çelik Fabrikaları Müessesesi emrine uzman (Danışman) olarak atanmasına ilişkin işlemlere karşı açtığı davaların lehine sonuçlanması üzerine eski kadrosunun dolu olduğundan bahisle ... Madenleri Müessesesi Organizasyon ve Eğitim Müdürlüğü emrine uzman (Danışman) olarak atanmasına ilişkin 16.4.1993 günlü, 02479 sayılı işlemin iptali istemiyle dava açmıştır.

Adana 1. İdare Mahkemesinin 4.2.1994 günlü, E: 1993/671, K: 1994/53 sayılı kararıyla; davacının istemi doğrultusunda Sivas İdare Mahkemesi kararı uygulanarak eski görevine iade edildiğinden bahisle konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmedilmiştir.

Davacı, usul ve hukuka aykırı olduğunu iddia ettiği idare mahkemesi kararının temyizen incelenerek bozulmasını istemektedir.

Davacının ... Madenleri Müessesesinde Müessese Müdür Yardımcısı olarak görev yapmakta iken ... Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesine uzman (Danışman) olarak atandığı, bu işleme karşı Sivas İdare Mahkemesinin 1989/347 esasında kayıtlı davayı açtığı ve ilgili mahkemenin 13.11.1989 günlü, K: 1989/556 sayılı kararıyla işlemin iptaline hükmedildiği ve temyiz incelemesi sonucu anılan kararın Danıştay Beşinci Dairesinin 11.12.1992 günlü, E: 1990/418, K:1992/3021 sayılı kararıyla onandığı ancak idarece mahkeme kararının, müessese müdür yardımcılığı kadrosunun dolu olduğundan bahisle davacının, ... Madenleri Müessesesi Organizasyon ve Eğitim Müdürlüğü emrine Uzman (Danışman) olarak atanması şeklinde uygulandığı, davacı tarafından buna ilişkin 16.4.1993 günlü, 02479 sayılı işleme karşı Adana 1. İdare Mahkemesinin E: 1993/671 sayılı esasında kayıtlı bu davayı ve ayrıca Sivas İdare Mahkemesinin yukarıda anılan kararının uygulanmadığından bahisle de Sivas İdare Mahkemesinin 1993/858 sayılı esasında kayıtlı davayı açtığı dava dosyası ile dairemizin 94/5431 sayılı esasında kayıtlı diğer dosyanın incelenmesinden anlaşılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu`nun "Bağlantılı Davalar" başlıklı 38. maddesinde, "1 - Aynı maddi veya hukuki sebepten doğan ya da biri hakkında verilecek hüküm, diğerini etkileyecek nitelikte olan davalar bağlantılı davalardır.

2 - İdare Mahkemesi, vergi mahkemesi veya Danıştaya veya birden fazla idare veya vergi mahkemelerine açılmış bulunan davalarda bağlantının varlığına taraflardan birinin isteği üzerine veya doğrudan doğruya mahkemece karar verilir.

...

4 - Bağlantılı davalar, değişik bölge idare mahkemesinin yargı çevrelerindeki mahkemelerde bulunduğu takdirde dosyalar, Danıştaya gönderilir. ..."; "Bağlantının Danıştayca İncelenmesi" başlıklı 39. maddesinin 2 (b) fıkrasında da, "davaların çözümlenmesi, ayrı bölge idare mahkemesinin yargı çevresindeki idare veya vergi mahkemelerinin görevine giren uyuşmazlıklarla ilgili ise, Danıştayın ilgili dairesi yetkili mahkemeyi kararında belirtir ve dosyaları bu mahkemeye göndererek diğer mahkemeye veya mahkemelere durumu bildirir. Yetkili mahkeme de durumu ilgililere duyurur." hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan hükümlere göre, öncelikle ilgili mahkemelerce bağlantı kararı verilmesi ve bağlantılı davaların değişik bölge idare mahkemesinin yargı çevresindeki mahkemelerde olması halinde dosyaların Danıştaya gönderilmesi ve daha sonra Danıştayın ilgili dairesinin, davalar arasında bağlantı bulunduğuna karar vermesi halinde de, yetkili mahkemeyi kararında belirterek dosyaları bu mahkemeye göndermesi gerekmektedir.

Olayda ise Sivas İdare Mahkemesi kararının yanlış uygulanması ve/veya uygulanmaması işlemlerine karşı açılan Adana 1. İdare Mahkemesinin E: 1993/671 sayılı dosyası ile Sivas İdare Mahkemesinin E: 1993/858 sayılı dosyalarındaki davalar arasında bağlantı bulunmasına rağmen ilgili mahkemelerce ayrı ayrı inceleme yapılarak esastan karar verilmiş olup, her iki dosyada verilen kararların temyizen incelenmesi aşamasında bağlantı hususu ortaya çıkmıştır. Yukarıda metni alınan 39/2. maddeye göre bağlantının varlığına karar vermeye ve yetkili mahkemeyi belirlemeye esasen Danıştay yetkili olduğundan, her iki dosyanın temyiz incelemesi sırasında ortaya çıkan bu durum nedeniyle Danıştay'ın temyiz aşamasında da bağlantının varlığına karar verebileceği ve yetkili mahkemeyi belirleyebileceği açıktır.

Belirtilen maddi ve hukuki durum karşısında, sonuç olarak bir idare mahkemesi kararının uygulanmaması ve/veya yanlış uygulanması işlemlerine karşı iki ayrı idare mahkemesinde açılan davalar arasında bağlantı bulunduğundan ve uyuşmazlık Sivas İdare Mahkemesinin 13.11.1989 günlü, E: 1989/347, K: 1989/556 sayılı kararının uygulanmaması nedeniyle ortaya çıkmış olduğundan, bu davanın da Sivas İdare Mahkemesince incelenmesi gerekmektedir.

Bu durumda, idare mahkemesince, dairemizin bu kararıyla bağlantının varlığına karar verilmiş olduğu gözönüne alınarak dosya esas kaydının kapatılması ve dosyanın Sivas İdare Mahkemesine gönderilmesi gerekmekte olup, işin esası incelenerek verilen kararın bozulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulüyle Adana 1. İdare Mahkemesinin 4.2.1994 günlü, E: 1993/671, K: 1994/53 sayılı kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu`nun 49. maddesinin 1/b. fıkrası uyarınca BOZULMASINA, aynı maddenin 3622 sayılı Kanunla değişik 3. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen biçimde karar verilmek üzere dosyanın adıgeçen mahkemeye gönderilmesine, 30.1.1997 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

T.C.

DANIŞTAY

7. DAİRE

E. 2010/5548

K. 2010/4415

T. 30.9.2010

Bağlantılı Olduğu İddia Edilen Uyuşmazlıklardan Birinin 4760 Sayılı Diğerinin ise 3065 Sayılı Kanun Hükümlerinden Kaynaklandığı - Davalar Arasında Bağlantı Bulunmadığı hakkında

ÖZET : Dava, vergi ziyaı cezasının iptali ve katma değer vergisinin iptali istemidir. Bağlantılı olduğu iddia edilen uyuşmazlıklardan birinin 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu, diğerinin ise 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerinden kaynaklanması karşısında, ayrı hükümlere göre yargılama yapılması söz konusu olduğundan, davalar arasında bağlantı bulunmamaktadır.

DAVA : … Motorlu Araçlar Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi tarafından, İstanbul Üçüncü Vergi Mahkemesinin 23.1.2009 gün ve E:2009/149 sayılı, bağlantı isteminin reddine dair kararına yapılan itiraza ilişkin olup, Danıştay Başkanlar Kurulunun 18.6.2010 gün ve E:2009/115; K:2010/72 sayılı kararıyla Dairemize gönderilen dosya incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

KARAR : Dosyanın incelenmesinden; davacı … Motorlu Araçlar Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi tarafından, kurumları adına, 2006 yılının Nisan, Mayıs, Temmuz, Ekim, Kasım, Aralık dönemleri için ikmalen tarh edilen özel tüketim vergisinin ve kesilen vergi zıyaı cezasının iptali istemiyle İstanbul Üçüncü Vergi Mahkemesinde açılan dava ile yine kurumca, aynı dönemler için salınan katma değer vergisinin iptali istemiyle Ankara Birinci Vergi Mahkemesinin E:2009/84 sayılı dosyasında açılan dava arasında bağlantı bulunduğu ileri sürülerek İstanbul Üçüncü Vergi Mahkemesinden bağlantı kararı verilmesinin istenildiği; anılan Mahkemece, bağlantı isteminin reddine dair karar verilmesi üzerine ise, bu karara itiraz edildiği anlaşılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 38. maddesinin 1. fıkrasında, bağlantılı davalar, aynı maddi veya hukuki sebepten doğan ya da biri hakkında verilecek hüküm, diğerini etkileyecek nitelikte olan davalar şeklinde tanımlandıktan sonra; 2'nci fıkrasında, idare mahkemesine, vergi mahkemesine veya Danıştaya veya birden fazla idare veya vergi mahkemelerine açılmış bulunan davalarda bağlantının varlığına taraflardan birinin isteği üzerine veya doğrudan doğruya mahkemece karar verileceği belirtilmiş; Kanunun 41'inci maddesinde, bağlantı iddialarının mahkemelerce kabul edilmediği takdirde, bu hususta verilen ara kararının taraflara tebliğ edileceği, tarafların, tebliğ tarihini izleyen on beş gün içerisinde, aynı yargı çevresindeki mahkemeler için o yer bölge idare mahkemesine, 38'inci maddenin 2'nci ve 3'üncü fıkralarındaki durumlarla ilgili davalar için Danıştaya başvuruda bulunabilecekleri, başvuru üzerine bölge idare mahkemesi veya Danıştay görevli dairesince durumun, yukarıdaki maddelerde yazılı usullere göre incelenerek karara bağlanacağı hükmüne yer verilmiş olup; buna göre, birden fazla davanın bağlantılı sayılabilmesi için, bunların birlikte incelenerek karar verilmesinin zorunlu olması gerekir.

Olayda, bağlantılı olduğu iddia edilen uyuşmazlıklardan birinin 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu, diğerinin ise 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerinden kaynaklanması, diğer bir anlatımla, davalara konu idari işlemlerin farklı hukuki sebeplere dayanması nedeniyle ayrı hükümlere göre değerlendirilip yargılama yapılması söz konusu olduğundan, anılan davalar arasında, 2577 sayılı Kanunun yukarıda anılan hükmünde öngörülen bağlantının varlığından söz edilmesi olanaklı bulunmamaktadır.

SONUÇ : Bu nedenle, davacının bağlantı iddiasında bulunduğu davalar arasında bağlantı olmadığından, 2577 sayılı Kanunun 41'inci maddesi uyarınca, davacının itirazının reddine, dosyanın İstanbul Üçüncü Vergi Mahkemesine geri gönderilmesine, 30.09.2010 gününde oybirliği ile karar verildi.

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ GENEL KURULU

E. 2010/2045

K. 2011/1639

T. 16.12.2011

Nihai Kararların Temyiz Başvurusuna Konu Edilmeleri Halinde Temyiz Başvurusunu İnceleyen Dava Dairesinin ya da Dava Daireleri Kurulu'nun Bağlantı Yönünden İnceleme yapabileceği hakkında

ÖZET : Dava; Resmi Gazete'de yayımlanan "Çevre Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanılması Hakkında Yönetmelik" hükümlerine istinaden düzenlenen çevre katkı payına ilişkin ihbarnamenin iptali istemiyle açılmıştır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 42/3 maddesinde yer alan bağlantının bulunup bulunmadığı yolundaki bölge idare mahkemesi ve Danıştay kararlarının kesin olduğu yolundaki düzenlemedeki kesinliğin, bağlantının varlığı ya da bulunmadığı yolundaki kararlar için geçerli olduğu; ancak, bu kesinliğin, davalarda verilecek nihai kararların temyiz başvurusuna konu edilmeleri halinde, temyiz başvurusunu inceleyen dava dairesinin ya da Dava Daireleri Kurulu'nun bağlantı yönünden yapacağı incelemeye engel oluşturmaz.

İstemin Özeti : Danıştay Altıncı Dairesinin 23.12.2009 günlü, E:2007/8506, K:2009/12655 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması, davalı idare tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Danıştay Altıncı Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Şehnaz Gençay Karabulut'un Düşüncesi : Temyiz isteminin kabulü ile Daire kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Sedat Larlar'ın Düşüncesi : Danıştay dava dairelerince verilen kararların temyizen incelenerek bozulabilmesi için, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen nedenlerin bulunması gerekmektedir.

Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, söz konusu maddede yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi ile temyiz edilen Danıştay Altıncı Dairesince verilen kararın onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüşüldü:

KARAR : Dava; 3.4.2007 günlü, 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Çevre Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanılması Hakkında Yönetmelik" hükümlerine istinaden düzenlenen çevre katkı payına ilişkin 8642 sayılı ihbarnamenin iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Altıncı Dairesince; davacının aynı işlemin ve işlemin dayanağı olan Yönetmelik hükümlerinin iptali istemiyle açtığı davada, Dairelerinin 23.12.2009 günlü, E:2007/4482, K:2009/12666 sayılı kararıyla işlemin ve

düzenlemelerin iptaline karar verildiğinden, bakılan davada iptal istemine konu işlemin esası hakkında ayrıca bir karar verilmesine gerek olmadığı gerekçesiyle dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına, yargılama gideri ile avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Davalı idare, anılan kararı temyiz etmekte ve davanın konusunu oluşturan 8642 sayılı 22 adet ihbarnamenin iptali istemiyle aynı davacı tarafından Danıştay Altıncı Dairesinin E:2007/4482 esasında açılmış bir dava bulunduğundan, aynı istemle davacı tarafından açılan bu davanın derdestlik nedeniyle reddine karar verilmesi gerekirken, karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesinde ve aleyhlerine yargılama gideri ile avukatlık ücretine hükmedilmesinde hukuka uyarlık bulunmadığını ileri sürerek bozulmasını istemektedir.

Dava dosyasının Kurulumuzun E:2010/2056 esasında kayıtlı dava dosyası ile birlikte incelenmesinden; aynı davacı tarafından Çevre Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanılması Hakkında Yönetmeliğin kimi maddeleri ile bu maddeler uyarınca davacıdan çevre katkı payı istenilmesine ilişkin 8642 sayılı 22 adet ihbarnamenin iptali istemiyle Danıştay Altıncı Dairesinin E:2007/4482 esasında kayıtlı dosya ile tek bir dava açıldığı, bu arada davacı ayrıca 22 adet ihbarnameden birinin iptali istemiyle Ankara 14. İdare Mahkemesinde dava açmış olduğundan tarafları ve konusu aynı olan davaların birden fazla yargı mercii önünde görülemeyeceğinden bahisle davalı idare tarafından Ankara 14. İdare Mahkemesine derdestlik itirazında bulunulduğu, anılan Mahkemece dosyanın bağlantı nedeniyle Danıştay'a gönderilmesine karar verildiği ve Danıştay Altıncı Dairesince Ankara 14. idare Mahkemesinden gönderilen dosya ile ilk derecede Dairelerinde açılan E:2007/4482 sayılı dava dosyaları arasında bağlantı bulunduğuna karar verildikten sonra, 8642 sayılı 22 adet ihbarnamenin Dairelerinin 23.12.2009 günlü, E:2007/4482, K:2009/12666 sayılı kararıyla iptaline karar verildiğinden, 8642 sayılı ihbarnamelerden birinin iptali istemiyle açılan bu davada karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Dairece, 22 adet ihbarnamenin iptaline karar verildiğinden bahisle anılan ihbarnamelerden birinin iptali istemiyle açılan bu davada davanın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiş ise de, iptalle sonuçlanan davadaki karar numarasının K:2009/l 2666, karar verilmesine yer olmadığına karar verilen davadaki karar numarasının ise K:2009/12655 olduğu, diğer bir anlatımla karar verilmesine yer olmadığına ilişkin davadaki karar numarasının iptalle sonuçlanan davadaki karar numarasından önce olduğu dikkate alındığında, henüz karara bağlanmamış bir davadan hareketle bakılan uyuşmazlıkta karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesinde hukuka uyarlık görülmemiştir.

2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 42. maddesinin 3. fıkrasında, bağlantının bulunup bulunmadığı yolundaki bölge idare mahkemesi ve Danıştay kararlarının kesin olduğu hükme bağlanmıştır. Buradaki kesinlik, hem bağlantının varlığı, hem de bulunmadığı yolundaki kararlar için geçerlidir. Bu kararlara karşı, herhangi bir başvuru yolu mevcut değildir. Ancak; bu kesinliğin, davalarda verilecek nihai kararların temyiz başvurusuna konu edilmeleri halinde, temyiz başvurusunu inceleyen dava dairesinin ya da Dava Daireleri Kurulu'nun bağlantı yönünden yapacağı incelemeye engel oluşturmayacağı kuşkusuzdur.

Bu itibarla, nihai karar yönünden temyiz incelemesi yapılan bu dosyada, Danıştay Altıncı Dairesi'nin bağlantı isteminin kabulü yolundaki kararının incelenmesinin usul hükümlerine aykırılık oluşturmayacağı açıktır.

Tarafları, konusu ve sebebi aynı olan bir dava görülmekte iken açılan ikinci davanın esasının derdestlik nedeniyle incelenemeyeceği usul hukukunun genel ilkelerindendir.

Derdest olan davalar yönünden usul hukukunda yer alan bu genel ilke yukarıda bağlantılı davalar yönünden yapılan açıklamalar ile birlikte değerlendirildiğinde, Çevre Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanılması Hakkında Yönetmeliğin kimi maddeleri ile bu maddeler uyarınca davacıdan çevre katkı payı istenilmesine ilişkin 8642 sayılı 22 adet ihbarnamenin iptali istemiyle Danıştay Altıncı Dairesinin E:2007/4482 esasında kayıtlı dosya ile açılan dava derdest iken, 8642 sayılı ihbarnamelerden birinin iptali istemiyle aynı davacı tarafından aynı nedene dayalı olarak açılan bu davanın esasının incelenmesinin hukuken olanaklı bulunmaması karşısında, Dairece bağlantı isteminin kabulüne karar verilerek işin esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesinde ve davalı idare aleyhine yargılama gideri ile avukatlık ücretine hükmedilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin temyiz isteminin kabulüne, bu davada derdestlik nedeniyle davanın reddine karar verilmesi için dosyanın Ankara 14. idare Mahkemesine gönderilmek üzere Danıştay

Altıncı Dairesinin 23.12.2009 günlü, E:2007/8506, K:2009/12655 sayılı kararının bozulmasına, 16.12.2011 gününde esasta oybirliği, gerekçede oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY :

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 38. maddesinin 1. fıkrasında aynı maddi veya hukuki sebepten doğan ya da biri hakkında verilecek hüküm diğerini etkileyecek olan davaların bağlantılı davalar olduğu belirtilmiş, 3. fıkrasında da bağlantılı davalardan birinin Danıştay'da bulunması halinde dava dosyasının Danıştay gönderileceği hükme bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, 8642 sayılı ihbarnameye konu çevre katkı payına dayanak oluşturan Yönetmelik hükümleri ile davacıdan çevre katkı payı istenilmesine ilişkin 8642 sayılı 22 adet ihbarnamenin iptali istemiyle açılan ve Danıştay Altıncı Dairesinin E:2007/4482 esasında kayıtlı bulunan dava ile anılan Yönetmelik hükmü uyarınca davacıdan çevre katkı payı istenilmesine ilişkin 8642 sayılı bir adet ihbarnamenin iptali istemiyle idare Mahkemesinde açılan dava arasında bağlantı bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu itibarla, Dairece bağlantı isteminin kabul edilerek işin esası hakkında karar verilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Ancak, işin esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına ilişkin kararda davalı idare aleyhine yargılama gideri ile avukatlık ücretine hükmedilmesinde hakkaniyet ilkesine uyarlık bulunmadığından, kararın bu gerekçeyle bozulması gerektiği oyuyla, karara gerekçe yönünden katılmıyoruz.